

Učiteljski tovariš

Stanovsko politiško glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani
Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisov ne vračamo. Ne frankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inosestevstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davke posebe. Pošt. čk. rač. 11.197. Telefon 3112

Šolski upravitelji in finančni zakon za leto 1933./34.

Naloge šolskih upraviteljev, določene po zakonu, so tako mnogovrstne in tako velike odgovornosti, da bi jim moral priznati zakon za to posebne in zvišane prejemke. Upraviteljem šole ni naložena samo skrb, da se redno in pravilno vrši šolsko delo, on je tudi zastopnik šole napram oblasti, kar je zvezano z obilnimi posli, katere mora opravljati po izvršenem delu v razredu. Pa ne samo to. Od njegovega taktičnega obveščanja z učitelji, avtoritativnega razloga napram učencem in preduradnega in razumnega obveščanja z ljudstvom, ustvarja ono zanosnost in harmonijo, ki naj vlada med šolo in domom, da ta doseže kar najboljšo uspehe.

Gospodarske naloge so sicer izročene zastopnikom šolske občine, vendar vsakdo, ki količkaj pozna položaj naše šole, posebno na kmetih, ve, da je v pretežni večini naložena tudi ta skrb šolskim upraviteljem. Zakon sam je poveril mesto poslovodje-tajnika v krajevnem šolskem odboru, kar znači, kakor pri vseh organizacijah — dušo te korporacije.

Kolike so te skrbi, koliko je dela, zlasti v današnjih težkih gospodarskih prilikah, ve le tisti, kdor je to skušal in pozna mišljenje mnogih naših ljudi, ki ga imajo do šole in njenih potreb. Poleg obilnih poslov vrši šolski upravitelj nekakega posredovalca med zahtevami prosvetne uprave in ljudstvom, z vedno skrbjo in preudarjanjem, da zadene pravo in pridobiva na eni strani šoli potreben ugled, na drugi pa gospodarsko pomoč šolske občine.

Za te težke naloge so mu bile od vseh začetkov našega šolstva priznane poleg naslova tudi materialne koristi. V vseh šolah so se zidala poleg učnih prostorov tudi naravna stanovanja za šolske upravitelje. Vodja šole pa je prejemal tudi posebno vodstveno doklado, ki je bila sicer skromna, a bila je vsaj kot nekako priznanje za njegovo večje in odgovornejše delo. Ponekod so celo krajevni činitelji, šolske občine, dajali šolskim upraviteljem še posebne bonitete v prepričanju, da se bodo potezali za taka mesta vzorni učitelji, od katerih bo imela šola in občina večje koristi, kakor je bil dovoljen pobojšek.

Z novim zakonom so upravitelji v vsem izenačeni z ostalimi učitelji. Naturalna stanovanja so upraviteljem šol sicer ostala, vendar so morali do lanskega leta tudi upravitelji po uredbi o precenitvi naturalnih stanovanj plačevati stanarino tako, da v tem času o prostih stanovanjih niti ne moremo govoriti. Ta ugodnost jim je bila priznana, kakor tudi vsem učiteljem, šele z aprilom preteklega leta.

Upraviteljske doklade so povsem odpadle, kar ni le škoda za upravitelje same, ampak tudi za napredek šole. Z imenovanjem učitelja za upravitelja je temu podeljena poleg naslova velika skrb in odgovornost, ki sta združeni z obilnim delom.

Zdrav in krepak razvoj našega šolstva ne zavisi samo od dobrega nadzora, temveč veliko bolj od dobrega in preudarne vodstva. Upravitelj, ki ve, kaj hoče in kaj mora, ustvarja šolo. Lahko rečemo: kakršen upravitelj, taka šola. Jasno je, da sam upravitelj tudi ne ustvarja dobre šole, da mu je potreba dobrih in vestnih učiteljev. Toda ti morejo izvršiti povsem svojo nalogo le pod dobrim in smotrenim vodstvom.

Z zakonom je sicer v nekem primeru pomagano upraviteljem šol s tem, da so tam, kjer je na šoli preko 12 razredov, oproščeni od dela v razredu. To določilo je olajšalo delo onim, ki imajo gotovo število razredov, ni pa pomagalo z njo tistim, ki imajo manj od 12 razredov, dasi imajo pogostokrat prav toliko, v izvestnih prilikah in razmerah pa še celo več posla, kar zavisi največkrat od krajevnih prilik. Pogrešamo tu nekega razmerja, neke graduacije, na podlagi katere naj se zniža upraviteljem delo v šoli, da morejo posvetiti več skrbj vodstvu šole in pouku, upravnim in gospodarskim poslom.

Kakor poroča dnevno časopisje je predložil finančni odbor narodni skupščini poročilo k predlogu fin. zakona za leto 1933./34.

V teh predlogih čitamo med drugimi predlogi, ki zadevajo prosveto, tudi to, da naj se menja zadnji odstavek § 113. in glasi: V šolah, ki imajo več kot 16 oddelkov, se upravitelji teh šol oproščajo vsakega dela v razredu.

Ta predlog meri na to, da se vrne nekaj upraviteljev, ki so bili do sedaj oproščeni razrednega pouka, zopet na delo v razred. Kdor pozna veliko in težko delo upraviteljev na šolah, ki imajo po šest do osem oddelkov, pa morajo poučevati polno število predpisanih ur v svojem razredu, si lahko predstavlja

breme, ki sloni na onih upraviteljih, ki imajo še več oddelkov. Kje naj vzamejo ti upravitelji čas, da bodo kot učitelji ostalim učiteljem za vzgled. Poleg tega naj popravljajo v izven učnem času naloge in se pripravljajo na pouk. Vršijo naj vestno vse upraviteljske posle z oblastmi, pripravljajo gradivo za učiteljske svete, sprejemajo stranke, vodijo posle krajevnega šolskega odbora itd. Naloga je to, ki jo zmore popolno in neoporečno vršiti le telesno in duševno skrajno krepak in zdrav človek.

Pa če bi bilo s tem že vse izvršeno! Naloga je, da se učitelji udeležijo tudi v prosvetnem delu med narodom, t. j. dela naj pri raznih kulturnih in gospodarskih ustanovah v izven šolskem času. Prav in v redu je to. Potrebno tudi. Duša prosvetnemu delu med narodom je bil že od nekdaj učitelj, pred vsem pa šolski upravitelj, ki je že po svojem zvanju in navadno daljšem službovanju z narodom v ozkem stiku in pozna krajevne prilike. Vse prav in v redu je. Nastane le vprašanje, koliko časa bo vse to vzdržal. Koliko časa bo šlo, ne da bi trpela ena ali druga stvar na popolnosti in dovršenosti. Nič čudnega, če nastane tu ali tam, ali pa povsod, polovičarstvo. Vprašanje zaposlenosti šolskih upraviteljev je važno in treba je v tem izpregovoriti odkrito besedo.

Bili smo vedno nasprotniki oproščanja šolskih upraviteljev od šolskega dela tam, kjer ni potrebe in sile. Jasno pa je tudi, da se s številom oddelkov množi delo, zato je treba upravitelje z rastočim številom oddelkov razbremeniti pri delu v razredu.

Z vso pravico se bodo tu oglasili eno- in dvo-, pa tudi tri- in več-razredničarji češ, nas pa ne vidi nihče, ki delamo z največjim številom učnih ur, v najtežjih razmerah, v najbolj pozabljenih krajih in poleg vsega šolskega dela opravljamo vse upraviteljske posle in posle pri krajevnih šolskih odbori.

Res je, zato pa smo mnenja, da pripada vsem upraviteljem brez izjeme, od eno-razredničarja dalje, poleg prostega stanovanja v šoli, tudi primerna upraviteljska doklada, ki naj bo za vse upravitelje enaka in tako velika, da bo lahko vsak upravitelj z vno in ljubeznjivo vršil poverjene posle v korist šole, učiteljstva in ljudstva.

Bilo pa bi tudi pravično, da se prizna vsem upraviteljem, ne glede na število razredov, enaka upraviteljska doklada.

Ne bodo li na ta način prikrajšani oni na več-razrednicah?

Prepričan sem, da je predlog dober in pravičen, treba ga je le pravično izvesti. Vsakdo bo privoščil upravitelju na eni- in dvo- in morda trirazredni šoli iste upraviteljske doklade, saj so posli domalega isti. Kolikor so na višje organiziranih šolah večji, ima pa upravitelj kolikor toliko več ugodnosti iz drugih razlogov.

Z rastočim številom oddelkov pa naj bi se upraviteljem število ur zmanjšalo v razredu, počenši od štirirazrednice tedensko po dve uri. Na ta način bi bil upravitelj s prilično 15 oddelki domalega povsem oproščen razrednega pouka. Z zmanjšanjem števila ur bi pridobil dovoljno časa za večje upraviteljske posle in druga dela, ki so zvezana z njegovim položajem. Iz take razdelitve dela bo vsakemu, kdor pošteno misli in dobro hoče, povsem upravičen predlog, naj se prizna vsem upraviteljem brez izjeme enotna pa dovoljna upraviteljska doklada.

Ostane le še vprašanje, kdo naj prevzame ure v razredu namesto šolskega upravitelja. S številom oddelkov raste število učiteljev in odpade pouk v oddelkih, dostikrat tudi število otrok v posameznih oddelkih. Da je pouk na takih šolah in oddelkih lažji in uspešnejši kakor na eno-, dvo- ali trirazrednicah, ne glede na vse druge neprilike, ki so pogostokrat združene s temi šolami, mi bo vsakdo rad potrdil. Zato ne bo preveč zahtevano, da prevzamejo posamezni učitelji v upraviteljevem razredu, ki je navadno višji, posamezne predmete, ker se že itak mnogo- kje uvaja predmetni pouk. Ta obremenitev je povsem upravičena in pravična, saj dela v tem času upravitelj — kot odgovorni voditelj šole, za prid in korist celega zavoda.

Predlog za finančni zakon še ni sprejet, zato sem napisal te misli z željo, da bi jih oni, ki imajo o stvari odločati, upoštevali.

S predlaganim bi bilo vprašanje šolskih upraviteljev povoljno in tudi pravično rešeno, kar bi brezdvomno ne koristilo samo njim, ampak tudi zdravemu razvoju in napredku naših narodnih šol.

Stanarina učiteljic poročenih z neučitelji

V našem strokovnem listu od 26. jan. t. l. pod naslovom »Učit. stanovanja in stanarina« se pletira izključno za to, da od učiteljev zakoncev oba prejemata stanarino. Tu je govor samo o učiteljih - zakoncih, o zakonskem učit. paru; ne omeni pa usode učiteljic, poročenih z drž. uradniki, drž. umirovljenci in drugimi, ki so izven učit. stanu.

Res je naprosil izvršni odbor v svoji spomenici g. ministra prosvete, naj se na noben način s fin. zakonom za l. 1933./34. ne izmenja § 84. zak. o narodnih šolah. Edino pravično je — piše nadalje omenjeni članek —, da prejema poročena učiteljica svojo stanarino, ako njen mož ne uživa stanovanja in kuriva v naravi.

Ta pasus »ako njen mož ne uživa stanovanja in kuriva v naravi«, bi se mogel, če ga ad litteram vzamemo, nanašati tudi na tiste poročene učiteljice, katerih možje niso učitelji. Saj tudi ti ne uživajo stanovanja in kuriva v naravi.

Paragrafi se dajo tam, kjer jim tekst nima jasnega, odločnega akcenta, različno tolmačiti, in kaj rado na škodo onega, kateri bi moral, da nekaj prejme.

Zato sem trdno prepričana, da se bo tudi § 84. interpretiral na škodo nas, ki smo poročene z neučitelji in prihajamo do neprijetne ugotovitve, da se je v spomenici izvršnega odbora prezrlo vprašanje učiteljic, poročenih z neučitelji. Ta zelo neprijetna ugotovitev mi daje povod, da podam v interesu prizadetih učiteljic nekoliko refleksij.

Zal mi je, da se v tem pogledu nihče nas ni domislil. Izgleda, kot da me sploh ne bi bile članice onega stanu, kateri je, kot čitamo v izvodu »Narodne prosvete«, steber države. Neprijetno pogrešamo, da se ne namerava tudi nam dati možnost, da se tudi me »nemoteno in z vso svojo voljo posvetimo poklicu«. Bi-li bil morda finančni efekt, ki bi se

na naš račun dosegel v občinskih proračunih, odločilen za stanje občinskih blagajn? Mišlim, da ne, ker v nobenem kraju ne predstavljamo tako veliko število. Resnica je le ta, da ta »obremenitev ne bi bila za nobeno občino tako usodna, dočim bi stanarina, vzeta nam z neučitelji poročenim učiteljicam, bila za nas občutljiva materialna izguba. To bi tudi pomenilo neenako honoriranje za enake dolžnosti. Tudi me ne živimo samo od besede božje. Tudi nas so zadele vse dosedanje redukcije prejemkov in sedaj nam preti odvzetje naše stanarine.

Odveč je omeniti, da niti naši možje, katerim je redukcija tudi parkrat potrkala na vrata, ne prejemajo bajeslovnih gaž generalnih direktorjev. Kar prejemajo oni, je rekompensacija za njihovo delo. Kar se tiče našega stanu, vemo vsi, da naš gmojni položaj ni tak, da bi mogli brez škode utrpeti tudi najmanjše zmanjšanje prejemkov.

Jaz bom n. pr. 1. aprila 1933. dobila, ako se mi vzame še stanarina —, 650 Din manj plače, nego sem je imela pred 2 letoma. To torej naj je moj in mnogih drugih tovarišic napredek v honorarju za delo!

Pri neki svečanosti je poudaril bivši minister prosvete g. B. Maksimovič, da je učiteljstvo apostolski kor države. Tudi me, z neučitelji poročene, smo članice tega apostolskega kora. Zato naj se tudi nam da možnost, da moremo nemoteno in z vso svojo voljo vršiti svojo apostolsko misijo.

Samo želimo, da nas v omenjeni pogibelji ne pozabijo oni, ki so poklicani, da zastopajo interese celokupnega učiteljstva, torej tudi interese nas, z neučitelji poročenih. Prvi april je že pred vrati, zato naj se pravočasno napravijo potrebni koraki, ker:

Roma deliberante, Saguntum perii.

I. K. B.

Splošne vesti

IZJAVA

Učiteljstvo obveščamo, da je bil spor v zadevi, ki je bila objavljena v 27. številki »Učiteljskega tovariša« z dne 23. febr. t. l. na tem mestu, sporazumno in tovariško na družbenem zborovanju sreskega društva JUU Ljubljana — zah. del dne 11. marca t. l. poravnani.

Vsi podpisani pa obsojamo one, ki so se v zadevo vmešali ter jo izkušali izrabiti, kar ni bil namen onih, ki so akcijo započeli.

V Ljubljani, dne 12. marca 1933.

Ivan Dimnik, s. r. Josip Kobal, s. r.
Edvard Prinčič, s. r.

— Praktični učiteljski izpiti v Ljubljani se bodo začeli v aprilskem roku v sredo dne 19. aprila 1933. ob 8. uri dopoldne. Kandidatje naj svoje pravilno opremljene prošnje za pristupitev k izpitu vložijo po uradni poti pravočasno tako, da bodo vsaj do 13. aprila 1933. v rokah izpitnega odbora, sami pa naj se zgledajo po ure pred začetkom v direktorjevi pisarni. Zakasnele prošnje kakor tudi zamudniki pridejo v poštev še le za prihodnji izpitni rok v jeseni. — Izpitni odbor. Ravnateljstvo drž. učiteljske šole v Ljubljani, direktor: Marolt N.

— Okrožnica banske uprave. Na zahtevo ministrstva prosvete v odloku P. br. 51.565 od 2. febr. 1933. je izdala banska uprava 13. februarja 1933. IV. No. 2736/1 naslednjo okrožnico:

Da bi se naša šolska mladina čimbolj upoznala z ženijskimi iznajdbami velikega sina našega naroda Nikole Tesle, priporoča ministrstvo prosvete, da učitelji srednjih, učiteljskih in meščanskih šol pri svojih predavanjih izrecno poudarjajo znanstvena dela in izsledke Nikole Tesle. Pri Mladinski matici je izšla prav te dni knjiga: »Tesla in razvoj elektrotehnike.« Šolski upravitelji ne pozabite naročiti te važne knjige za učiteljske in šolarske knjižnice.

— Pedagoška centrala v Mariboru je otvorila prav svečano svojo novo čitalnico na drž. učiteljski šoli dne 7. marca in obenem proslavila rojstni dan velikega predsednika naše bratske republike Čehoslovaške T. G. Masaryka.

Profesor Šilih je v uvodnih besedah pozdravil zastopnike oblasti prosvetnih ustanov in mnogobrojno občinstvo, ki je z velikim interesom sledilo predavanju, ki ga je imel ob tej priliki bivši Masarykov učenec direktor drž. učiteljske F. Kadunc. Naslikal nam je Masaryka kot pedagoga, filozofa in državnika. Govoril je dalje o velikem vplivu, ki ga je imel profesor Masaryk na jugoslovensko študentstvo, ki je študiralo takrat v Prazi. Masaryk je kot politik mnogokrat priskočil v pomoč od Avstro-Ogrske zatiranim Jugoslovonom. Tudi med svetovno vojno je po-

magal in podpiral Masaryk težnje Jugoslovonom vedno in povsod. Predvsem se pa imamo zahvaliti državniku Masaryku, da je danes naša mala antanta tako pomembna in trdna organizacija, ki kljubuje samozavestno vsem našim neprijateljem.

Želimo, da se to izbrano in mnogobrojno občinstvo, ki je napolnilo slavnostno dvorano, še večkrat zbere v tej tako udobno urejeni dvorani, za katere ureditev je prispevala tudi kraljevska banska uprava v Ljubljani s svojim izdatnim doprinosom.

TOVARIŠI(CE)!

NE POZABITE NA OBMORSKI UČITELJSKI DOM IN POSLJITE PRIJAVNICE!

— XI. redni občni zbor Zadruga državnih nameščencev bo v dvorani Delavske zbornice, Miklošičeva cesta v Ljubljani, v petek dne 31. marca 1933 ob 19. uri s sledečim dnevnim redom: 1. Konstituiranje občnega zbora. — 2. Čitanje revizijskega poročila Saveza o reviziji zadruga. — 3. Poročilo upravnega in nadzorstvenega odbora: a) odobritev letnega obračuna; b) razdelitev čistega prebitka iz leta 1932.; c) podelitev razrešnice upravnemu in nadzorstvenemu odboru. — 4. Volitev dveh članov in štirih namestnikov upravnega odbora in dveh članov in treh namestnikov nadzorstvenega odbora. — 5. Predlogi in pritožbe zadrugnikov. — 6. Odobritev pravilnikov v smislu čl. 50 pravil. — 7. Raznoterosti. — Opomba: 1. Skupščina sklepa polnoveljavno, kadar je navzoč eden več kot polovica zadrugnikov (člen 35 pravil). Ako na določeni dan in uro ne pride toliko število zadrugnikov, se bo vršil občni zbor pol ure kasneje to je ob 19. uri in 30 min. na istem kraju in z istim dnevnim redom in bo sklepal polnoveljavno brez ozira na število navzočih zadrugnikov. — 2. Letni račun za leto 1932. je zadrugnikom na vpogled v zadrugni pisarni, Vodnikov trg št. 5, med delavnimi urami.

— Učiteljska kreditna zadruga v Kumanovem. Preteklo nedeljo je imela svoj občni zbor »Učiteljska kreditna zadruga« v Kumanovem. Iz poročila, ki je bilo podano na tem občnem zboru, je razvidno, da ima zadruga 68 članov - učiteljev iz žeglighovskega sreza. Članske vloge znašajo 33.200 Din, a posojila 27.640 Din. — To je najbrže ena najmanjših učiteljskih zadrug. Sicer pa iz malega raste veliko.

— Učiteljski dom v Mariboru. Učiteljsko društvo za ormoški okraj je darovalo namestu venca na grob pokojnemu tovarišu šolskemu upravitelju v pok. Francu Megli 200.— Din. Prav iskrena zahvala. — V Mariboru, 13. marca 1933. M. K., blagajnik.

Osebnostne zadeve

—i Premeščeni so z ukazom: Pirkovič Ivan iz Zidanega mosta v Ljubljano; Preve Amalija iz Arčič v Predoslje; Pirk Viktorija iz Strug v Polom; Intihar Alojzij iz Izlake v Krko; Colnar Antonija iz Črnuč v Gornje Pirnice; Nagelschmidt Herbst Josipina iz Hajdine v Polju-okolica; Kegl Vekoslav iz Sv. Jakoba v Slov. gor. v Reko; Kegl Antonija iz Sv. Jakoba v Slov. gor. v Reko; Vizjak Ciril iz Črnomlja v Prečno. — Premeščeni so z odklomom: Rape Vladislav iz Morav v Senčur; Rape Cecilija iz Morav v Senčur; Damjanič Dragica (s-hrv.) iz Maribora v Celje; Vrsk Valerija iz Boževica (zetska banovina) v Birčno vas; Škilan Josip iz Limbuša v Studence; Rutar iz Zabukovja v Lesce. — Nameščeni so bivši učitelji-vojaki: Kramer Fran — Blanca, Mazi Vinko — Gorjuše, Marolt Fran — Sela pri Zagorju, Turk Josip — Pernice, Lampič Stanislav — Vrata, Dobaja Ivan — Stogovci, Donik Anton — Škalske Cirkovce, Majerič Hugo — Resnik, Šlekovec Adalbert — Črensovci, Torelli Janko — Ščavnica, Ulaga Emil — Žiče, Rojnik Josip — Kalobje.

—i Napredovali so učitelji (-ce) v IX. skupino: Rutar Terezija, zabavila iz Štor; Pečar Srečko iz Petrovč; Semlič Danica iz Grosupelja; Trotošek Julij iz Bizelskega; Kosi Oresta iz Majšperka; v VIII. skupino: Horvat Božidar iz St. Janža; Škodlar Ivana iz Dobrepolja; Knol Janez iz Fare vasi; Šavli Andrej iz Predanovcev; v V. skupino: Vitine Ivan, Stara cerkev; Vuga Ivan, Ljubljana; Luknar Marija, Ptuj; Han Karolina, Ljubljana, Germek Anton, Ježica; Robnik Ivan, Maribor; Šešark Leontina, Kočevje; Kobau Amalija, Kostanjevica; Klemenčič Josip, Pobrežje; Bizjak Josip, Celje; Ozmeč Janko, Lipa; Mahkota Stanislava, Ljubljana.

NA DELO ZA NAŠE DOMOVE! VSA NAROČILA POTOM UGP.

Učiteljski pravnik

—š Brezplačno zdravljenje. Državni in banovinski uslužbenci, kakor tudi njih rod-bine, imajo pravico do brezplačnega zdravljenja v bolnicah in sicer:

- a) služitelji in zvičniki v III. razredu;
- b) nižji uradniki od X.—VI. polož. skupine in uradniški pripravniki v II. razredu;
- c) višji drž. uradniki od V. polož. skupine navzgor v I. razredu, — kolikor je v dotični bolnici takih praznih mest.

Uslužbenci pod a) in b) plačajo, če se zdravijo v višjem (II. odn. I.) razredu, razliko oskrbnih stroškov, ki so predvideni v »Pravilniku o bolničnih pristojbinah« — glej Službeni list št. 117/16 z dne 25. febr. 1933.

Pristojbine za intervencije, zdravlila, obvezila in ostali material ne plačajo ti uslužbenci, neglede na razred, v katerem se zdravijo.

—š Prispevek za brezposelne, ki je bil odtegnjen od prejemkov za mesec marec 1933, znaša 1% letnega neposrednega (uslužb.) davka in je predpisan v § 8. zakona o naknadnih kreditih z dne 23. XII. 1932. — Služ. list 16/3 z dne 11. I. 1933. in se plača enkrat za vse leto 1933.

Prispevek bi se imel pobrati v 4 obrokih, vendar se iz tehničnih razlogov odteguje naenkrat.

V znanje vsem, ki so vprašali za zakonsko podlago odtegljaja.

—š Napredovanja v položaju. Kdor je zadostil pogojem § 49. ur. z., naj takoj vloži prošnjo za višji položaj.

Prošnje je označiti z A in B, priloge pa z A/1 i. t. d.

Kdor je prošil za V., VI. in VII. skupino v letu 1931. in začetku leta 1932., pa še ni napredoval, naj takoj obnovi prošnjo!!

—š Taksa za pritožbe na državni svet in upravno sodišče.

Po § 12. zakona o naknadnih kreditih z dne 23. decembra 1932 — Služ. list št. 16/3 z dne 11. jan. 1933. — znaša taksa za pritožbe na državni svet in upravno sodišče 1% skupne vrednosti spornega predmeta, a ne sme biti manjša

- a) za pritožbe na državni svet od 200.—Din,
- b) za pritožbe na upravno sodišče od 100.—Din.

Če je sporni predmet neocenljivega značaja, znaša taksa za pritožbo:

- a) na državni svet 400.—Din,
- b) na upravno sodišče 200.—Din.

Pritožbe proti odločbam upravne oblasti, ki pridejo v poštev za učiteljstvo, so po večini značaja neocenljive vrednosti (n. pr. štetje let, premestitev) in je zato plačati takso a) 400.—Din in b) 200.—Din.

Za pritožbe na državni svet ne plačajo državni uslužbenci te takse v naprej, temveč se pobere taksa naknadno, če državni svet odbije pritožbo.

Mladinska matica

Z 21. SEJE.

1. Glede izplačevanja honorarjev se sklepe: Izplačila naj se izvršijo šele, ko je delo tiskano. Če pa gre sprejeto delo v tisk šele prihodnje leto, dobi lahko avtor že prej nekaj na račun. Prej se lahko plačajo tudi naročena dela.

2. O razpisu nagrad se bo razpravljalo pri prihodnji seji. Tajnik naj pregleda po zapisniku, vse v tem pogledu dosedaj sprejete sklepe, da se napravi usnutek, ki bo služil kot baza za bodoče razpise.

3. Pri poročilih v »Učiteljskem tovarišu« o sejah Mladinske matice naj se opuščajo vesti, ki ne zanimajo širših krogov.

4. Cena za Teslo se določi za kartonirane izvode po 26, vezane v polplatno po 32, vezane v celo platno po 36 Din. Po tej ceni se bodo dobivale knjige pri Mladinski matici do konca aprila t. l. Po tem roku bodo stali kartonirani izvodi 30 Din, vezani v polplatno 36 in v platno 40 Din. Po tej ceni se prodajajo knjige tudi v knjigarnah.

ZEMLJEPIS IN ZGODOVINA

za III. in IV. razred osnovnih šol

od J. Polaka

stane samo 9 Din, odnosno 10 Din, a Vam zelo olajša pouk, ker Vam ni treba snovi narekovati, si otroci s tem ne kvarijo pisave in ne pravopisa ter pridobite na času. Naročite takoj vse štiri knjižice za 38 Din, odnosno one, ki jih potrebujete za sebe ali učence

v knjigarni

Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali pri podružnici v Mariboru

5. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

6. Določi se način agitacije in razprodaje knjige na višje organiziranih ljudskih šolah, na meščanskih in na srednjih šolah. Tisti, ki prevzamejo po šolah agitacijo za knjigo, dobijo 1 izvod gratis. Na vsakih deset naročenih izvodov, dá Mladinska matica še en izvod zastoj.

7. Sklene se odkupiti rokopis realne vsebine »Potovanje skozi čas«.

8. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

9. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

10. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

11. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

12. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

13. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

14. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

15. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

16. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

17. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

18. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

19. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

20. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

21. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

22. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

23. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

24. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

25. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

26. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

27. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

28. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

29. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

30. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

31. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

32. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

33. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

34. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

35. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

36. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

37. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

38. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

39. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

40. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

41. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

42. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

43. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

44. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

45. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

46. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

47. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

48. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

49. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

50. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

51. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

52. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

53. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

54. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

55. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

56. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

57. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

58. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

59. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

60. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

61. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

62. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

63. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

64. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

65. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

66. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

67. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

68. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

69. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

70. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

71. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

72. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

73. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

74. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

75. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

76. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

77. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

78. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

79. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

80. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

81. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

82. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

83. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

84. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

85. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

86. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

87. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

88. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

89. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

90. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

91. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

92. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

93. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

94. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

95. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

96. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

97. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

98. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

99. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

100. Sklene se napraviti prošnjo na bansko upravo za priporočilo »Tesle«.

Naša gospodarska organizacija

—g Učiteljski dom v Ljubljani. Opozorjamo vse zadržnike na občni zbor, ki bo 25. marca 1933. v sobi odsekov JUU v Ljubljani, Francišanska ul. 6. Začetek ob 8. uri.

—g Učiteljskemu domu v Mariboru je daroval tov. Šima Vodenik 100 Din v počastitev spomina pokojnega zaslužnega tovariša in prijatelja Josipa Zemljiča. Taka počastitev umrlih tovarišev in tovarišic je gotovo najprimernejša, ker koristi stanovskim institucijam živih!

Gospodarsko izvenšolsko delo učiteljstva

ZA POVZDIGO KMETIJSTVA

—g Sodelovanje učiteljstva s kmetijskimi referenti za povzdigo kmetijstva. Sresko društvo JUU v Ormožu je na zadnjem zborovanju sprejelo sledeč umesten predlog: 1. Šolski upravitelji iz sresa pošljejo društvu točne statistike, pri katerih gospodarskih organizacijah učiteljstvo deluje. 2. Izvoli se odbor, ki bo ta material proučil in stopil v stik s sreskim kmetijskim referentom v svrhu izdelave gospodarskega programa za ormoški okraj. V odbor so bili izvoljeni tov.: Venigerholc, Pinterič, Belšak, Meola, Bitenc, Tomažič in Kocbek. — Dobro bi bilo, ako bi tudi ostala sreska društva organizirala enako akcijo.

—g Vsa sreska društva prosimo, da nam redno pošiljajo dopise, kaj so storila v pogledu akcije za povzdigo kmetijstva in sodelovanja s sreskimi kmetijskimi referenti, da bomo ta poročila in pregled o razvijanju te akcije priobčevali pod gornjo rubriko v »Učiteljskem tovarišu«. Iz dosedanje uradne statistike je razvidno, da deluje v odborih zadrug in v gospodarskih društvih in ustanovah 787 učiteljev in učiteljic.

Šolski radio

—r XXII. teden. V torek dne 21. marca bo predaval g. Viktor Žabkar »O kavčuku«. Vsebina predavanja je: Med najbolj zanimive tvorbe narave prištevamo kavčuk. Iz mlečnega soka nekaterih tropičnih dreves si je človek z raznovrstnimi postopki izdelal tvarino, ki bi jo danes težko pogrešal.

Iz temnih pragozdov in plantaž vodi pot v preproste kočice domačinov ali tvornice, kjer se izdela surovi kavčuk. V najrazličnejših oblikah nastopi nato pot v tovarne po vsem svetu, kjer mu čiščenje, zlasti pa vloga žvepla podeli svojstva, ki jih ne premore nobena druga tvarina. Zato je uporaba tako mnogovrstna in so postali izdelki prava potreba današnjega življenja.

Težnja človeka po osamosvojitvi tropičnih nasadov, ga je napolnila do iznajdbe umetnega kavčuka.

V petek 24. marca bo predaval g. Viktor Pirnat »Na meji treh držav« po sledečih točkah: 1. Z vlakom iz Ljubljane do postaje Rateče-Planica. 2. Izlet na gorski vrh Peč v Karavankah, kjer je tromeja med Jugoslavijo, Avstrijo in Italijo. 3. Razgled po Savski dolini. 4. Razgled po slovenski Koroški; Rožna in Ziljska dolina. Pripravite zemljevid dravske banovine in njenega severnega ter severozapadnega sosednjega ozemlja! Prav bodo prišle tudi slike iz Gorenjske, Koroške in slike Belopeških jezer.

—r Kmetijska radio-predavanja. V nedeljo dne 19. marca bo predaval g. inž. Wenko o živinoreji.

neznani in tuji. V posebni meri velja to za naše prirodozloce in vendar imamo ravno na tem polju marsikaterega velikana, ki s ponosom nanj lahko kažemo.

V zadnjih letih se je izkušalo v tem oziru zamujeno vsaj deloma popraviti. Tako je ravno letos v Vodnikovih družbi izšel drugi zvezek avtobiografije velikega elektrotehnika Mihajla Pupina v prevodu dr. Pavla Brežnika. Sprič globokih misli in čiste ljubezni do naroda, ki je z njo vsa knjiga prežeta, bi morala postati ta knjiga obvezno berilo za našo šolsko mladino.

Pred desetimi leti sem skušal jaz pokazati slovenskim učiteljem življenje in delo našega gotovo največjega duševnega velikana Rudjera Boškoviča v knjigi »Boškovičev nauk o materiji — prostoru — času v luči relativnostne teorije« (Ljubljana 1923). Predstavil sem ga tudi italijanskemu svetu kot predhodnika Alberta Einsteina v predavanju, ki sem ga imel v društvu »Mathesis« v Trstu in ki je bilo v izveleku objavljeno v »Periodico di matematiche« (Serie IV. Vol. II. N. 3. Bologna 1922), nemškemu svetu pa za razpravo »Roger Joseph Boscovich als Relativist« v »Archiv-u für Geschichte der Mathematik, der Naturwissenschaften und der Technik« (II. Band, 4. Heft. Leipzig 1929).

Ravnokar pa je izšla v založbi Mladinske matice v Ljubljani moja knjiga o Nikoli Tesli, ki je namenjena predvsem naraščajoči mladini. Dovoljeno naj mi bo, da se s tega mesta zahvaljujem založnici, ki se ni strahla gmotnih žrtv ter je omogočila publikacijo in opremila knjigo na način, ki je za sedanje razmere naravnost sijajen.

S temi poizkuši pa je ledina šele načeta. Veliko dela še čaka, toda delo mora biti izvršeno.

Lavo Čermelj:

Ob izdaji knjige o „Nikoli Tesli in razvoju elektrotehnike“

Čudno se bo zdelo marsikomu, da izpogovori avtor sam ob izdaji svoje knjige, toda smatram to za potrebno in sem prepričan, da mi ne bo tega nihče zameril.

Kdor je bil pri zadnjem predavanju, ki ga je imel te dni v Ljubljani docent amsterdamske univerze dr. Katz, je gotovo s posebnim zadoščenjem sprejel zaključne besede uglednega učenjaka, s katerimi je na slovenskem način poudarjal, da velja v znanstvenem svetu naša bela Ljubljana kot središče za proučevanje skroba in da so razprave, ki so izšle iz instituta profesorja Samca, pravi mejniki na tem polju. Škoda, da so slišali te besede iz ust tujega učenjaka samo oni, ki jim je to bilo že itak bolj ali manj znano. Katzova izjava pa zasluži, da najde pot v širše plasti našega naroda. Kajti doba petnajstih let od naše osvoboditve je še prekratka, da bi nas bila rešila vseh spon večstoletnega suženjstva. Še vedno se čutimo sužnje. Gospoda in mojstra vidimo le v tujcu, posebno v onem tujcu, ki je dolga stoletja vihtel svoj bič nad nami. Še vedno se ne zavedamo svoje lastne moči in svoje lastne vrednosti. Premalo poznamo sami sebe in se radi tega preslabo cenimo.

Vemo sicer za naše pesnike in pisatelje, morda poznamo tudi še tega ali onega našega jezikoslovca ali zgodovinarja. Toda vsi drugi naši učenjaki so nam po večini docela

kojnice. Ker ni imela več prilike negovati nežnih dušic, je vso svojo skrb posvetila negi cvetlic, kat

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

UKINITEV DRŽAVNIH UČITELJIŠČ IN UVEDBA PEDAGOŠKIH AKADEMIJ V GRČIJI

Prosvetno ministrstvo v Atenah je predložilo 11. januarja t. l. skupščini poseben zakonski osnutek o uvedbi pedagoških akademij. Po tem načrtu bodo otvorene pedagoške akademije v onih mestih, kjer so dosedanja učiteljišča ali gimnazije, vendar predvideva ministrstvo v svojem predlogu največ šest takih šol.

Pouk v pedagoških akademijah naj bi trajal dve leti. V posameznih razredih sme biti največ 45 učencev. V prvi razred bodo sprejeti absolventi VIII. razreda drž. gimnazije, ki so položili zrelostni izpit z dobrim uspehom. Kdor ni zadostil temu predpogoju, sme polagati tudi splošni izpit. Sprejemali se bodo zdravi in neoporečni gojenci do 25. leta.

Na pedagoški akademiji bodo uvedeni naslednji predmeti: filozofija, pedagogika, psihologija, grški jezik, otroška somatologija, higijena, kmetijstvo, fiziologija, glasba, risanje, lepota, ročna dela in en tuj jezik (francoski, nemški ali angleški). Za prestop v drugi razred je potreben najmanj »dober« uspeh konec prvega šolskega leta. Učenca, ki dobi iz dveh predmetov »slabo«, izključijo iz šole.

Za ravnatelje in profesorje na pedagoških akademijah bodo imenovane one osebe, ki imajo kvalifikacijo za poučevanje istih predmetov na učiteljiščih.

Za vsako pedagoško akademijo bosta osnovani dve vadnici, ena z deljenim, druga z nerazdeljenim poukom.

Današnja državna učiteljišča bodo ukinjena s koncem šolskega leta 1932/33. Dijaki in dijakinje nižjih treh letnikov imajo pravico vstopiti v odgovarjajoče razrede drž. gimnazij, dijakom IV. letnika je pa dovoljeno vpisati se v pedagoško akademijo. Absolventi pedagoških akademij bodo sprejeti za učitelje na osnovnih šolah kot dosežani absolventi učiteljišč.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

BELGIJSKA ŠOLA.

Belgijski zakonodajni svet je bil eden izmed poslednjih, ki je priznal otroku pravico do elementarnega pouka. Ta pravica je bila pripoznana tik pred izbruhom svetovne vojne, namreč leta 1914., ko je bil sprejet šolski zakon, s katerim je bila upeljana brezplačna in obvezna šolska dolžnost vseh otrok od 6. do 14. leta. Svetovna vojna pa je seveda znatno zadržala izvajanje tega zakona, tako da je mogel zakon stopiti šele po končani svetovni vojni v polno veljavo.

Belgijska ustava proklamira neomejeno svobodo v poučevanju. Razen tega zahteva tudi organizacijo in vzdrževanje ljudske, odnosno narodne prosvete. V resnici pa se je ta država odrekla že leta 1842. vsem bremenom v tem smislu; vse to pa je naložila na rame občin, ki naj skrbijo za ureditev in vzdrževanje narodnih šol pod državnim nadzorstvom in s pomočjo denarne pomoči države.

Belgijsko narodno šolstvo se deli na dve skupini.

1. Osnovne ali laiške šole, ki naj bodo zgrajene in vzdrževane od občin, in
2. Zasebne šole, katere vzdržujejo razne dieceze.

Šolske kongregacije upravljajo torej privatne šole, skrbje za dogmatično vzgojo in

Koliko velikih naših mož še čaka, da jih spoznamo.

Komu je na pr. znan Markanton de Dominis (Gospodnetić), ki je bil predhodnik Galileja Galilea na stolici za matematiko na padovanski univerzi in so ga že mrtvega obremenili z njegovimi knjigami sežgali na Campo dei Fiori v Rimu? V skromni obliki sem ga predstavil naši primorski mladini v tedaj še izhajajočem mesečniku »Naš glas«. (Letnik IV., števec 6-9, Trst 1928.) Ali komu je znano, da je ravno pred šestdesetimi leti izšla prva strogo znanstvena fizikalna razprava v slovenskem jeziku izpod peresa našega rojaka Simona Šubica, profesorja na univerzi v Gradcu, in da je, vsaj kolikor je meni znano, sledila tej razpravi do danes samo še ena slovenska znanstvena fizikalna razprava, namreč leta 1874. in sicer tudi od istega avtorja?

In vendar smo imeli tudi druge, in celo večje slovenske fizike. Omenim naj samo profesorja univerze v Innsbrucku Ignaca Klemenčiča, čigar ime sem zaman iskal celo v »Slovenskem bibliografskem leksikonu«. Le senator Ivan Hribar ga mimogrede omenja v svojih spominih kot prijatelja, s katerim se je shajal v Gradcu.

Leta 1935. pa bo prva stoletnica rojstva največjega slovenskega fizika koroškega rojaka Josipa Stefana. Dunajska univerza, katere profesor in rektor je bil, se mu je izkazala hvaležna in mu je postavila v univerzitetnih arkadah prekrasen spomenik. Mi smo se ga spomnili le s krajšimi nekrologi in listih in revijah. Naša dolžnost je, da vsaj ob stoletnici njegovega rojstva na dostojnejši in njega in nas vredni način slavimo njegov spomin.

tendenčni pouk. Verouk se poučuje tudi na vseh narodnih šolah. Otrokom, katerih starši se pa odločno izrazijo, da ne žele pouka v verouku, se ni treba udeleževati verskega pouka. V zadnjih časih pa je bil pod rastnim pritiskom konservativnih življenjskih prenesen večji del prispevkov za vzdrževanje zasebnih konfesionalnih šol na državo. Tako se je rodilo to velevažno in težko belgijsko vprašanje, ki vzdržuje dve šolski vrsti (javne in cerkvene), ki si vedno nasprotujeta. Med obema vrstama šol je nastal velik boj, ki je v mnogih primerih tako hud, da se ga ne da popisati. Belgijsko šolstvo lahko primerjamo z našim predvojnim šolstvom v zvezi s tako zvanim »Schulvereinom«, ki je nasprotoval, kjer je le mogel in kolikor je mogel, uspešnemu razvoju našega narodnega šolstva. Tak šolski boj slabo vpliva na razvoj šolstva in na narodno prosveto sploh. Ta boj uničuje tudi šolsko reformno gibanje in vsak pedagoški napredek.

Posamezni poizkusi za novo šolo so torej sila redki in ostajajo na ramah le nekatere, število njih pa je sila pičlo. Ako opazujemo vse tamkajšnje šolske življenje, pridemo do prepričanja, da se ta posamezna stremjenja po novi šoli ne morejo uveljaviti za ves šolski sistem. Tako osnovnošolska konkurenca, ki se dandanes javlja v Belgiji, ne more imeti dobrih rezultatov. Belgija je na prosvetnem polju med zadnjimi državami. Mesto da bi država ukinila eno vrsto šol, pa še podpira boj, ki bo postal za tamkajšnje šolstvo usodepoln.

USPEHI PROPAGANDE ZA ZOBNO NEGGO V KANADI.

Kanadski zdravstveni urad je započel široko zasnovano propagando za ustno higieno. Zdravniki, ki so bili pri tem udeleženi, so žrtvovali mnogo časa in denarja v idealnem stremjenju, da bi prebivalstvo opozorili na veliko vrednost dobro ohranjenih zob in skrbno negovanih ust. Vse se je vršilo po dobro premišljenem načrtu. Tako je bilo v mestu Saskatoon v treh dneh pregledanih 7300 šolskih otrok, zobni zdravniki so imeli v vsakem razredu otrokom primerna predavanja, istočasno pa so tudi vsa druga društva priredila predavanja o ustni higieni. Ta propaganda se je razširila na vso deželo in je sodelovanje vsega časopisja mnogo pripomoglo k uspehu. Samo ob sebi umevno so pritegnili

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

tudi radio v propagandno službo in celo lastni kinematografi so se z vneto pridružili ostalim delavcem. Predvajali so med drugim programom tudi filme o negi ust, in imajo mnogo uslug na uspešno izvršeni akciji. V zvezi z Rdečim križem in javnimi bolnicami so se povsod ustanovljali potujoči zobni ambulatoriji in izvršili ogromno delo. Zadržanje občinstva do te propagande je bilo vseskozi ugodno, zanimanje je bilo nepričakovano veliko. Z vneto je sprejelo vse informacije in navdušenje je stalno rastlo, tako da so se vsi sestanki in predavanja končala s popolnim uspehom. Propaganda beleži znatne uspehe. Stotine otrok, ki niso imeli niti prilike niti gmotnih sredstev, da bi šli k zobnemu zdravniku, so bile deležne brezplačne zobnozdravniške nege. V mnogih primerih so bila usta naravnost v brezupnem stanju in najbližji zobni zdravnik oddaljen 40 do 100 milj. V voditeljih vlade se je zbudil čut odgovornosti, da so uvideli, da morajo nastopiti popolnoma drugačno pot za poučevanje ljudstva o vrednosti zdravih ust.

Sodelovanje provincialnih vlad z zastopniki zobnih zdravnikov za zboljšanje narodnega zdravja bo rodilo trajne uspehe. V načrtu je zakon, po katerem bodo morala mesta iz lastnih sredstev prispevati za pospeševanje narodnega zdravja in bo na ta način v mnogih okrožjih mogoče tudi zobne zdravnike pritegniti v javno zdravstveno službo. Minister za narodno zdravje je obljubil, da bo vse predloge zobnih zdravnikov za pospeševanje narodnega zdravja v polni meri upošteval; med drugim se bo osnoval poseben oddelek za ustno higieno pod vodstvom stalnega direktorja in se bo v bolnicah in drugih državnih zavodih uvedla stalna zobnozdravniška služba. Sijajno sodelovanje časopisja in zobnih zdravnikov, ki se je med propagando tako zelo obneslo, se bo v bodočem nadaljevalo, ker so se zastopniki časopisja obvezali, da bo 250 časopisov zapadnih provinc pod vodstvom zobnozdravniškega društva prinašalo po enkrat na teden članke o negi ust in zob.

Stanovska organizacija JUU iz društev:

VABILA:

= JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA MESTO zboruje v soboto 18. t. m. ob pol 9. uri dopoldne na II. deški osnovni šoli. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Kraški svet s posebnim ozirom na raziskovanje podzemeljskih jam. Predava gov. Iv. Michler. Izvajanja bo pojasnjeval s skioptičnimi slikami. 3. Slučajnosti. Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO v LOGATCU bo zborovalo dne 24. marca t. l. ob 8. uri na Raketu. Poleg situacijskega poročila je na dnevnem redu predavanje gosp. ravn. Trčka.

POROČILA:

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V SMARJU PRI JELŠAH je zborovalo v soboto 11. februarja 1933. ob 10. uri v Rog. Slatini ob navzočnosti 42 članov t. j. 50%.

Predsednik tov. Verk otvoril zborovanje z iskrenim pozdravom na navzoče, spominjajoč se tov. Kregarja, ki je bil nekoč član našega društva, a mu je neizprosna smrt pretrgala nit življenja v najlepši moški dobi. Članstvo se je v znak pietete dvignilo s svojih sedežev ter zaklicalo: »Slava mu!«

Zapisnik zadnjega občnega zbora se prečita in odobri.

Prečitajo se došli dopisi. — Izvolil se je zaščitni odbor sestoječ iz naslednjih tovarišev in tovarišic: Ahtik Jožica, Glinšek Ivan, Kočvar Oto, Perin Marica, Stefanciosa Tone in Tomažič Božidar.

Tovariš Sekirnik poda referat »Današnje prilike v šoli in izven nje.« Predavatelj je v svojem obširnem govoru opisal razmere, ki vladajo med šolo in domom, občino ter kraj. šol. odborom. Govoril je o učilih in šolskih knjigah ter zvezkih. Po končanem predavanju se je razvila živahna debata, v katero so posegli naslednji: Ahtikova, Fink, Stefanciosa, Tomažič in Verk. Končno se je osvojil tale sklep: Pocenijo se naj zvezki in knjige; nove izdaje naj ne bodo vedno različne po vsebini od prejšnjih.

Ponovno se je razpravljalo in sklepalo o številu zborovanj. Izglasovalo se je, da se vrše letno 5krat, a ne 3krat, kakor je bilo sklenjeno na občnem zboru, oziraje se na dejstvo, da so v našem okraju terenske razmere še dokaj ugodne.

V zadevi šolske administracije je prevladovalo v debati mnenje, da je ni treba toliko poenostaviti kakor ustaliti.

Tov. predsednik prečita temeljne smernice učnega načrta za osnovno šolo. Razvila se je dolgotrajna debata, v kateri se je osobito naglašalo, da bodi okvirni učni načrt prirojen tako, da dopušča čim večjo elastičnost z ozirom na različne šolske razmere in krajevne prilike.

Prečitana »Spomenica predsedniškega zbora JUU, sekcije za dravsko banovino, je bila sprejeta z odobravanjem in soglasno odobren predlog: Spomenico predsedniškega zbora JUU za dravsko banovino odobravavamo točko za točko in pozivamo sekcijo, naj vztraja na začrtani poti in se bori brez ozira na levo in desno za dobrobit šole in našega stanu.

Pri slučajnosti navede tov. blagajničarka vse one, ki še dolgujejo na članarini. Zamudniki naj se opomnijo. Če v teku dveh mesecev ne plačajo, se jih brez nadaljnjega črta.

Tov. Berce prosi šol. upravitelje, naj mu že enkrat odgovorijo na njegov dopis o de-

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica šte. 44

lovanju obstoječih društev, ker mora to javiti Zvezi kulturnih društev.

Prihodnje zborovanje se vrši 8. aprila t. l. v Rog. Slatini.

Verk Miloš, preds. Ratar, tajnik.

= JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR-MESTO je zborovalo 16. februarja t. l. na III. deški osnovni šoli v Mariboru. Od 86 članov je bilo prisotnih 51, to je 60%.

Tov. predsednik Hočvar pozdravi ugodoma novovstopivši članici Maslač Vlaso in Stanič Zoro ter poroča o izvršitvi sklepov društva od zadnjega zborovanja glede učiteljske stalnosti, stanarine in priznanc za prispevke za Nabavljalo zadruge.

Učiteljstvo obsoja škodljivo početje rušilcev države ter enodušno odobrava spomenico narodnega odbora.

Z zadovoljstvom je bilo sprejeto poročilo o delovanju našega učiteljskega naraščaja. Tov. predsednik priporoča tovarišem, naj po možnosti pridno posejajo njihove pridelitve. Od sekcije poslanega zneska odobri društvo 1000 Din naraščaju in 500 Din brezposelnim učiteljskim abiturientom.

Tov. predsednik poroča dalje, da se je v imenu učiteljstva pritožil pri g. direktorju tuk. drž. učiteljišča radi neosnovanih izjav nekega g. prof., ki so za učiteljski stan ponižujoče in omalovaževalne.

Sekcija je pokrenila akcijo za skupno delovanje vseh narodno obrambnih društev v obmejnih krajih. Naše društvo je naproseno, da prevzame organizacijo širše ankete in vodi vsa pripravljala dela. V to svrhu je bil sestanek v sredo 15. t. m., kjer so sodelovali zastopniki vseh obrambnih društev v Mariboru. Sklenilo se je tudi, da naj vodi to enotno delovanje Narodna odbrana. Kot zastopnika učiteljskega društva se nominirata v to anketo g. nadzornik Ivan Tomažič in tov. Rodé Silvo.

Tov. predsednik poroča podrobno o zidavi lesenih hiš, ki jih nameravajo graditi drž. uslužbenci v Mariboru. O tem je predaval na učiteljskem sestanku dne 14. t. m. predsednik tega odbora g. Tumpej. Za to akcijo vlada veliko zanimanje.

Pri tajniškem poročilu se obravnavajo vsi došli dopisi. Pri razpravi glede pravnega konzulenta se je razvila živahna debata, v katero so posegli tov. Alt, Malenšek, Rode, Cibič, Hočvar in Womer. Soglasno se sprejme sklep, da je naše društvo načelno za pravnega konzulenta, ker je isti za tako organi-

klėti naše nočni vam poset, »Daj-Daj« atrakcijo odkriva, a še bolj privlačen je magnet, ki v lokalu avtomat ga skriva.

zacija, kot je naša, neobhodno potreben. Sekcijo pa naprošamo, da izdela načrt pogodbe s pravnim konzulentom ali naj bo isti plačan honorarno ali pogodbeno od posameznega slučaja in ga pošlje društvu v pretres.

Na občni zbor Zveze kulturnih društev, ki se vrši dne 26. marca, pošlje naše društvo kot delegata tov. Feiniga.

Zaščitnega odbora društvo ne izvoli posebej, temveč poveri društvu to nalogo odbora, kar je pri našem društvu v mestu lahko izvedljivo.

Poročilo vestne tov. blagajničarke Wieserjeve je kaj razveseljivo. Vse članstvo plačuje članarino točno.

Referat tov. Hrena: Tov. Hren nam je v izčrpnem referatu orisal razvoj učiteljskega stanu in organizacije.

C. Hočvar, s. r. preds. I. Womer, s. r. tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V ŽUŽEMBERKU je zborovalo dne 4. marca t. l. v Žužemberku ob 76% udeležbi.

Tovariš predsednik pozdravi uvodoma še posebej sreskega kmet. referenta g. K. Vriška, ki je posetil zborovanje z namenom, da stopi v čim tesnejši stik z učiteljskim v srezu. Pozdravi še tov. Viktorja Pirnata iz Novoga mesta in častita tov. Franju Povšetu k njegovi poroki.

Nato poroča o važnejših dopisih sekcije; tako o zadevi pravnega konzulenta, o stanarine in kurivu, o zaščiti članstva, o izjavah in pismih, ki jih dajejo oziroma pošiljajo posamezniki merodajnim faktorjem ter o sodelovanju učiteljstva na kmetiškem gospodarskem pospeševalnem delu. Pri tej priliki so bili storjeni sledeči sklepi:

a) Količina drv naj se določi z uredbo. b) Izplačevanje stanarine, ki pripada učiteljstvu po zakonu o narodnih šolah, naj vrši banovina.

c) Sekcija naj s centralnim udruženjem ukrene potrebno, da se bodo vršila napredovanja hitreje in tako, da pridejo pri tem v poštev res najprej oni, ki imajo za napredovanje največ predpogojev.

d) Članstvo se soglasno izjavi za nastavev pravnega konzulenta pri sekciji, četudi bo to zvezano z eventualnim povišanjem članarine.

e) Društvena uprava naj napravi primeren vloga na avtobusno podjetje, ki vzdržuje progo Stična-Žužemberk, da dovoli učiteljstvu polovično vožnjo, kakor so storila nekatera podjetja na Gorenjskem.

f) V zaščitni odbor se izvolijo tov. Franc Mervar, C. Dequal in A. Terpinova.

Predavanja: 1. Sreski kmetijski referent gospod Vrisk je predaval o sodelovanju kmetijskih strokovnjakov z učiteljstvom, ki je z narodom v najtesnejši zvezi in dejanske težnje in potrebe najbolj pozna. Zato bo z učiteljstvom v stalnih zvezah ter ga bo ob

Oddelek za učila

Ljubljana

Maribor

vsaki priliki prosil pojasnil in nasvetov glede zboljšanja kmetijskih panog v posameznih šolskih okoliših. Poudarjal je še važnost primernih šolskih vrtov ter bo skušal nuditi učiteljem - vrtnarjem vso moralno in gmotno pomoč. Po predavanju se je vršila živahna debata, ki je še bolj utrdila prijateljsko vez med kmet. referentom in učiteljstvom.

2. Tov. V. Pirnat je v vznešenih besedah orisal namen in naloge Jadranske straže in njenih edinic. Pri tem je zbrano članstvo korporativno pristopilo k tej narodno - obrambni organizaciji. V Žužemberku pa se je ustanovilo njeno poverjenstvo, ki ga bo vodil tov. Zumer A. Po šolah pa se bodo ustanovili Podmladki J. S. še v tekočem mesecu.

3. V globoko zamišljenem predavanju pod naslovom »Dvor nekdanj in sedaj« je podal tov. C. Dequal zgodovinsko, gospodarsko in kulturno sliko svojega šol. okoliša. Popeljal je zborovalce na keltsko gradišče pri Vinkovem vrhu, pa jih potem spremjal sem do današnje dobe ter se pri tem v podrobnostih dotaknil vseh zanimivosti, ki jih je toliko, pa niso do danes še nikjer zapisane. Zeleni bi več tovrstnih predavanj.

Tov. predsednik se predavateljem pri srčno zahvali in pozove članstvo, da se prihodnjega zborovanja, ki bo v maju v Hinjah, udeleži v polnem številu ter s tem nagradi naše tovariše, ki orjejo brazde kulture v težko dostopnih krajih Suhe Krajine. Fr. Mervar, predsednik. R. Hrovatin, tajnica.

+ JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V LITVI je imelo svoje zborovanje v soboto, dne 18. februarja 1933. ob 9. uri v Sokolskem domu v Zagorju. Navzočih je bilo 52 članov. — Tov. Levstik je izrekel dobrodošlico v imenu domačinov.

Nato pozdravi predsednik tov. Župančič vse navzoče, posebno pa še tovariše iz višnjegorskega okoliša, poda situacijsko poročilo in prečita nekatere došle dopise. Zbor se izreče proti uvedbi pravnega konzulenta, ker bi se s tem preveč povečala članarina. Blagajnik tov. Kopriva poroča, da je pristopil v naše društvo tov. Medvešček, šolski upravitelj v Javorju. Nadalje se sklene, da se vse zaostan-

karje pozove, naj takoj poravnajo zaostalo članarino, sicer se jih na zborovanju imenuje in se bo sklepalo o nadaljnjem postopku.

Zagorski mladinski pevski zbor pod vodstvom tov. Koprive je zapel več dvo- in troglasnih mladinskih zborov. Pri klavirju je sodeloval tov. Culot. Zbrano učiteljsko je nagradilo mlade pevce z aplavzom.

Tov. Netko Adamič je seznanil zborovalce v lepo zasnovanem referatu z zgodovino Zagorja. Nadalje je prečital odlomek svojega zanimivega romana »Hiša pod uro«. — Tov. Pelko je predložil več predlogov nanašajočih se na težje učiteljskega stanu, kateri so bili z malimi izjemami vsi sprejeti in se bodo predložili sekciji JUU. — Pri slučajnostih se je učiteljsko dotaknilo članka v Učiteljskem tovarišu »Težka zadeva«, o katerem pa se bo še razpravljalo na prihodnjem zborovanju.

Po skupnem kosilu si je popoldne ogledala skupina zborovalcev zanimivosti Zagorja in Toplice, koder so jih vodili vrli zagorski tovariši. Popoldanski ogledniki so pozvali EO, naj priredi skupni izlet na ljubko Sv. Goro.

Jože Župančič,
predsednik.

Maks Kovačič,
tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V LJUBLJANI je zborovalo dne 17. februarja t. l. ob pol 8. uri zvečer na I. dekl. osnovni šoli. Vabilu se je odzvalo lepo število članstva, ki je z največjo pozornostjo sledilo posameznim izvajanjem tovariša predsednika. Predvsem je omenil adresno Nj. Vel. kralju, katero sta v imenu društva podpisala predsednik in tajnik, kar so navzoči soglasno odobrili. Na to je prešel k čitanju došlih okrožnic in dopisov. V podrobni razpravi je bilo sklenjeno:

1. Vprašanje pravnega konzulenta se odloži na prihodnje — celodnevno — zborovanje, ker je potrebno, da o tem sklepa forum celokupnega članstva.

2. V zmislu okrožnice št. 1262 od 31. januarja t. l. so bili v zaščitni odbor soglasno izvoljeni: Vek. Mlekuž, Josipina Mihelič in Janko Polak.

Temu je sledila najlepša točka dnevnega reda, t. j. poročilo o tovarištvu, ki ga je v občo zadovoljnost podal tov. Mlekuž. Iz poročila je moglo članstvo posneti, kako nujno potrebno je ravno v današnjih časih pravo in iskreno tovarštvo v učiteljskih vrstah. Po kratki debati je predsednik zaključil uspešno zborovanje.

V. Mlekuž s. r.,
predsednik.

Jos. Mihelič s. r.,
tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠOŠTANJU je zborovalo 18. febr. 1933. v Šoštanju. Od 53 članov navzočih 45, t. j. 85%.

Predsednik Vrečko Martin otvori ob pol 13. uri zborovanje in preide takoj k dnevnemu redu.

Najprej se dotakne važnejših dogodkov, ki so se dogodili od zadnjega do današnjega zborovanja in so v zvezi z našim stanom. Nato se spomni preminulega tovariša Kregarja Antona, šol. upr. v St. Andražu. Članstvo počasti njegov spomin stoje z molkom. Pri obravnavi dopisov opozarja predsednik na zaščito članstva in na zaščitne pole, ki nam jih je poslala sekcija. Kot člani zaščitnega odbora se imenujejo tovariši Stopar Vinko, Vrečko Martin in Stopar Štefka. — Glede stalnega pravnega konzulenta sklenemo soglasno, da istega odklanjamo.

Na vseh šolah okraja se ustanovi Podmladek Jadranske straže, ki bo pa predvsem propagandnega značaja, ker ne moremo zahtevati od otrok članarine. Kot člani Jadranske straže pa pristopi korporativno vse članstvo našega društva. Polovica članarine za vsakega člana plačamo iz skupne blagajne, drugo polovico prispevajo poedinci iz lastnega.

Ko smo se pogovorili še o raznih drugih tekočih zadevah, predvsem upravnega značaja, je bil prvi del zborovanja končan.

Z vlakom ob 14. uri 15 min. je prišel predavatelj profesor Brodar Srečko iz Celja in nam je v skoraj dveurnem razmotrivanju prav nazorno predložil »Olševsko kulturo«. Predsednik se mu najiskreneje zahvali za njegov trud in sklene zborovanje.

Vrečko Martin s. r.,
t. č. predsednik.

R. Macarol s. r.,
t. č. tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V LAŠKEM je zborovalo v soboto 4. marca 1933. v Zidanem mostu. Zborovanja se je udeležilo 86 tovarišev in tovarišic, kar znaša 63%. Več tovarišev in tovarišic se je opravičilo, nekaj pa jih je izostalo radi slabega vremena.

Tov. predsednik pozdravi vse navzoče tovariše in tovarišice. Za tem pojasni članstvu da bi se moralo to zborovanje vršiti v Laškem s predavanjem profesorja g. Brodarja. Radi neodoljivih stanovskih zadev in slabega vremena pa smo bili prisiljeni zborovati v Zidanem mostu. Nadalje izreče tov. predsednik v imenu našega društva iskreno sožalje ob smrti blagopokojne matere in sestre tovarišici Kmetovi in tovarišu Ankeletu. Kot overovatelja zadnjega zapisnika se imenujeta tovariša Majer Drago in Vidmar Drago.

Tajnik poroča o gibanju članstva, ki je ostalo neizpremenjeno. Došli dopisi se prečitajo in jih članstvo vzame na znanje. Konstatira se, da je učiteljsvo v gotovih primerih primorano se zateči k intervencijam narodnih poslancev. Izpremembra organizacijskih pravil naj bi se izvedla v smislu decentralizacije, kar pa za enkrat ni mogoče, ker sedanja pravila odovarjajo duhu časa in razmeram. Za predsednika častnega razsodišča je bil izvoljen za naše društvo tov. Kislinger Juro. Učiteljsvo našega društva intenzivno deluje v borbi proti tuberkulozi. Poverjenišvo za pobijanje tuberkuloze je nadalje tudi v Laškem in Dolu pri Hrastniku.

Po obravnavi dopisov je podal blagajnik tov. Hofbauer sledeče poročilo: stanje blagajne z dne 3. marca 1933. izkazuje 2937 Din — dohodkov. Od tega smo poslali sekciji 1544 dinarjev, v blagajni je torej ostalo 1493 Din. Vsega učiteljsva v srezu je 140. Od teh je organiziranih 135 in 1 upokojenec, neorganiziranih je 5 tovarišev in tovarišic! Članarina se v redu plačuje. Po podanem poročilu se je razpravljalo o sreski anketi našega društva z narodno-obrambnimi društvi. Odbor je predhodno delo za to anketo odstopil onim šolskim upraviteljem, na katerih teritoriju eksistirajo narodne manjšine. Delo je končalo s pozitivnim uspehom. Anketa se bo vršila sredi marca v Laškem. Društva bodo pravočasno obveščena. Naše društvo bodo zastopali na tej anketi tovariši Pleskovič, Hofbauer in Plavšak.

Nato je prišla v razpravo »Težka zadeva«. Tovarišica Razpotnik je v daljšem referatu odgovarjala na izvajanja »tovariša« B. Debate se je udeležilo mnogo tovarišev in tovarišic. Soglasno so obsojili tako »Tovarištvo« in zahtevali, da sekcija zaščiti z vsem svojim vplivom poročene učiteljice. Po izčrpi debati je bila sprejeta sledeča resolucija:

1. Protestiramo, da je »Učiteljski tovariš« priobčil članek tov. B.

2. Zahtevamo od sekcije, da se slični članki ne objavljajo več in da se debata o tem predmetu takoj zaključuje.

3. Sekcija se poziva, da ostane sama sebi zvesta, ker se je do sedaj borila za pravice poročenih učiteljic.

4. Država naj takoj s posebnim zakonom ukine vse privatne učiteljske šole.

5. Maksimira naj se z zakonom število gojencev in gojenk za sprejem v drž. učiteljsko šolo. Paralelke naj se na teh šolah ne dovolijo v nobenem slučaju, dokler traja kriza.

6. Vsi učitelji in učiteljice, ki so dovršili 35 službenih let, naj se takoj in avtomatično upokojijo. Njih mesta naj se izpopolnijo z novinci.

7. Vsa ostala nezasedena mesta v dravski banovini naj se istotako čimprej izpopolnijo z novinci. V slučaju potrebe naj se nastavijo še v ostalih banovinah.

8. Uzakoni naj se nadalje tudi zahteva, da noben drž. ali privatni upokojenec ne more in ne sme poleg svoje pokojnine še nadalje služiti v katerikoli postranski službi.

9. Odločno odklanjamo nameravano redukcijo poročenih učiteljic, ki so poročene s katerimkoli državnim uradnikom.

10. Smatramo, da so odtegljaji za brezposelne protizakoniti, zato naj se vrnejo. (Op.: So zakoniti. Glej zakon o naknadnih in izrednih kreditih za proračunsko l. 1932/33. Službene novine br. 300 — C XII od 26. XII. 1932. — Op. uredn.)

11. Sekcija naj izposluje, da se § 113. fin. zakona ukine, ker so upravitelji že itak preobloženi z delom.

12. Število učencev v razredih naj ostane neizpremenjeno, kakor to predvideva zakon o narodnih šolah.

13. Odpravi naj se čimprej kuluk, ki je težka obremenitev za učiteljsvo.

H koncu poziva tov. predsednik, da krepko vztrajamo v borbi za svoje pravice. Za tem zaključijo uspešno zborovanje.

Pleskovič Rudolf s. r., Dušan Lunder s. r.,
predsednik. tajnik.

Novosti na knjižnem trgu

—k Bratko Kreft: Celjski grofje. Drama iz življenja srednjeveških fevdalcev, katerim so tlačanili naši predniki. Izdala in založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. 1932. Zbirka: Slovenske poti 6. zvezek. — Delo je imelo v Ljubljani in Mariboru izreden uspeh. Knjiga prinaša celotni tekst, tudi tistega, ki je pri predstavah izostal. Drama ni zanimiva le kot odersko delo, temveč tudi kot knjiga, ki prinaša kljub večkratni obdelavi omenjene snovi še vedno marsikaj novega in zanimivega. Cena kartonirani knjigi Din 38.—

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Pozor! Izrežite! Vremenokaz!

Za vsakega čitatelja »Učiteljskega tovariša« in za vsak šolski razred je en vremenokaz ali barometer na razpolago, ki zelo zanesljivo kaže vreme za 24 ur v naprej (pat. št. 9514). Pošljite ta oglas in znesek Din 3'50 v znak na naslov: Barometer, Ljubljana I., poštni predal št. 18. Eno izmed mnogih zahvalnih pisem se glasi: »Ker je Vaš barometer res nekaj posebnega in izvrsten napovedovalec, prosim pošljite mi še enega. — Spoštovanjem Venceslav Hlebce, ravn. zadruga v Stražišču pri Kranju.«

Ne samo kot darilo,

temveč v vsakdanji rabi potrebujete; očala, barometre, toplomere, daljnogleda, mikroskope, foto-aparate itd., katere kupite najugodnejše pri strokovnjaku

FR. P. ZAJEC, izprašan optik in urar LJUBLJANA, Stari trg 9

Velika zaloga raznih ur in zlatnine. Cenilci brezplačno

Oglejte si zbirko učil

(aparator in stenskih slik)
katere je prejela
podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

RESTAVRACIJA NOVI SVET

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, posebna soba za sestanke; sprejema naročila za skupne obede po zmernih cenah. Postrežba točna in solidna.

LEGAT LJUBLJANA
MIKOŠICEVA CESTA 28

SPECERIJA
DELIKATESE
Zajutrkovalnica
Kava dnevno
sveža iz lastne
moderne
prazarne

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

POVSOD NA ZALOGI
TISKOVINE NA ZAHTEVO

GUNTHER WAGNER — k. d. ZAGREB
Pošt. pret. br. 94

**50% – 70%
p o p u s t a
do 1. maja 1933.**

Podaljšali smo čas za naročanje naših knjižnih zbirk po znižanih cenah, da omogočimo njihovo nabavo tudi tistim, ki so šele sedaj prišli do tekočih sredstev. — Kdor nima več popisa naših zbirk, najpiše, da mu ga pošljemo!

Knjigarna Učiteljske tiskarne
Ljubljana, Frančiškanska ul. 6 Maribor, Tyrševa ul. 44

Proračun – učila

Vsaka šola ima v svojem proračunu znesek za učila!

Kje imajo posebno pripravna učila? — Kje dobite učila za računstvo, čitanje, nazorni nauk, prirodopis, fiziko, kemijo, zemljepis, zgodovino in še za mnogo drugega? — Kje nudijo preprosta in zato najbolj pripravna učila za šolo?

Vse to Vam nudi:

UČITELJSKA TISKARNA - Oddelek za učila

LJUBLJANA, Frančiškanska ulica št. 6 — MARIBOR, Tyrševa ulica št. 44

TA NAPREDUJE!
KDOR OGLAŠUJE

VELETRGOVINA

F. König

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčegov.

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA

MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3